

Alakoulu

Ilmiö: kestävä kehitys

b) Tarinasta tietoa

Tutustutaan kestäväen kehityksen teemoihin kaunokirjallisen teoksen avulla. Teemaksi valitaan ensin **ilmastonmuutos** tai **luontokato**. Osa oppilaista voi käsitellä toista teemaa ja osa toista. Ensin perehdytään yhdessä valittuun käsitteeseen ja varmistetaan, että se on kaikille tuttu.

Tietoa löytyy esimerkiksi Laura Ertimon ja Mari Ahokoivun kirjoista *Ihme ilmat* (ilmastonmuutos) ja *Aika matka* (luontokato) tai WWF:n verkkosivuilta: wwf.fi/uhat/luontokato & wwf.fi/uhat/ilmastonmuutos.

Valitaan kirja ja luetaan se yksin, yhdessä lukupiirinä tai yhdessä ääneen. Kirjan lukemisen jälkeen poimitaan tarinasta kestäväen kehityksen teemoja ja käsitellään niitä tehtävien avulla.

Kirjat

Kuvakirjoja

- Bondestam, Linda: *Elämäni pohjalla. Yksinäisen aksolotlin tarina*. Teos & Förlaget 2020. Suomentanut Maarit Halmesarka.
- Kuustonen, Minka & Niemensivu, Reetta: *Oili Pupunen ja suuri rihmastonmuutos*. Tammi 2025.

Lastenromaaneja

- Hurme, Vuokko: *Kiepaus*. S&S 2017.
- Kaarla, Riina & Sami: *Pinnan alla*. Pet Agents. Tammi 2021.
- Linna, Martti: *Isän luokse*. Myllylahti 2017.
- Parvela, Timo & Lindman, Mervi: *Ella ja kaverit hiilijalanjäljillä*. Tammi 2019/2022.
- Parvela, Timo & Nykänen, Anni: *Ella ja kaverit Itämeren pelastajina*. Tammi 2024.

Tehtävät

1. Ongelmat ja ratkaisut

Etsi kirjasta kolme kestäväen kehitykseen liittyvää ongelmaa. Ne voivat olla ilmastonmuutoksen vaikutuksia, kuten kuivuus tai ruokapula, eläinten ja luonnon hyvinvointiin liittyviä asioita tai asioita, joista kirjan henkilöt ovat huolissaan.

Kirjoita asiat otsikoiksi ja listaa otsikoiden alle ratkaisuja, joita tarinassa esitetään ongelmiin. Mieti, keksitkö itse sellaisia ratkaisuja, joita kirjassa ei käytetty. Voit lisätä ne listan loppuun eri värillä.

2. Mielenosoituskyllit tai juliste

Mieti asia, johon kirjan päähenkilö tai joku muu henkilö haluaisi vaikuttaa. Askartele 1–3 mielenosoituskyllitä, joita päähenkilö voisi kantaa mielenosoituksessa. Voit myös kuvittaa kyltin tai julisteen.

3. Ryhmätehtävä: Väittely

Valitkaa kirjasta kaksi henkilöä, joilla on erilaisia mielipiteitä. Päätäkää yhdessä aihe, jota toinen henkilö vastustaa ja toinen puolustaa. Jakautukaa kahteen ryhmään, joista toinen keksii argumentteja asian puolesta ja toinen vastaan. Järjestäkää väittely aiheesta.

4. Uusi loppu

Päätyikö tarina ilmaston ja luonnon kannalta hyvin vai huonosti? Keksi tarinalle vastakkainen loppu ja kirjoita se.

5. Top 5 -lista

Millaisen muistilistan tekisit kirjan henkilölle liittyen kestävän kehityksen edistämiseen? Mieti kirjan henkilölle sopivia ohjeita, neuvoja tai muistisääntöjä ja tee niistä viiden tärkeimmän kohdan lista.

6. Unelmakartta

Mistä kirjan päähenkilö unelmoi? Tee päähenkilön unelmakartta kestävän kehityksen näkökulmasta. Ota taustaksi A4-kokoinen paperi. Leikkaa lehdistä sanoja, lauseita ja kuvia, jotka sopivat päähenkilön elämään ja tavoitteisiin. Sommittele leikkaamasi asiat paperille ja liimaa ne kiinni. Voit myös keksiä itse kannustavia lauseita ja kirjoittaa niitä unelmakarttaan tai piirtää kuvia.

Muita teemaan sopivia kirjoja

- Heikkinen, Piia & Holmberg, Pia: *lik! Iso A tuli taloon*. Basam books 2024.
- Kanala, Sari & Ahonen, Hannu: *Pölyttäjät*. Avain 2025.
- Kangas, Terhi & Aalto, Anna: *Helga ja Helmeri ilmastoagentteina*. Merkityskirjat 2021.
- Koskela, Päivi Tuulikki & Kenakkala, Hanna: *Operaatio ilmastoareena*. Atrain & Nord 2022.
- Salovaara, Aija, Salovaara, Janne & Kärkkäinen, Tuomas: *Tollo pallon tallo. Vetisiä riimejä kestävästä kehityksestä*. Enostone 2023.

Kuva: Mira Aro.

LUkeMO